

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE LA IMPLANTACIÓ DEL SERVEI RESIDENCIAL D'ESTADA LIMITADA AL CENTRE SOCIAL EL ROSER

1. ANTECEDENTS

D'acord amb la llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, el sistema de serveis socials té la finalitat de garantir-hi l'accés universal per a fer efectiva la justícia social i promoure el benestar del conjunt de la població. A més, també es fomenta la prestació de serveis socials amb els requisits i els estàndards de qualitat òptims necessaris per garantir la dignitat i la qualitat de vida de les persones.

El sistema de serveis socials és integrat pel conjunt de recursos, equipaments, projectes de titularitat pública i els de titularitat privada acreditats i concertats per l'Administració. Tots aquests serveis configuren la xarxa d'atenció pública.

El sistema públic de serveis socials funciona de manera integrada i coordinada en xarxa, d'acord amb el marc normatiu comú que regula les activitats de serveis socials.

Els serveis socials tenen com a finalitat assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social i del benestar de les persones.

La llei 11/2007 defineix la Cartera de serveis socials com l'instrument que determina el conjunt de prestacions de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.

El Decret número 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011, contempla al seu annex 1, epígraf 1.1 els Serveis socials bàsics i a l'epígraf 1.1.3, els Serveis residencials d'estada limitada, com una prestació garantida dels serveis bàsics d'atenció social.

El Servei residencial d'estada limitada consta de dos subtipus de serveis:

1. 3.1 Servei d'acolliment residencial d'urgència:

Aquest tipus de servei es defineix com el servei d'acolliment residencial que supleix temporalment la llar familiar en casos puntuals i d'urgència. El servei d'acolliment residencial d'urgència pot prestar-se en un establiment social o en qualsevol altre recurs que aconseguixi la mateixa finalitat.

1.3.2. Servei de residència temporal a persones adultes en situació d'exclusió social:

Aquest tipus de servei es defineix com el servei d'acolliment residencial temporal i de suport a persones adultes en situació d'exclusió social que no disposen de condicions sociofamiliars i d'atenció per romandre al seu habitatge o que no en disposen.

La classificació dels Serveis SEREL de la ciutat consta de:

1. Acolliment residencial d'Urgència

- Equipament Integral d'estada limitada al Centre Social el Roser.
- Habitatges socials
- Habitacions en hostals, pensions, altres
- Places en centres o entitats socials

2. Residència Temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social

- Equipament Integral d'estada limitada (Centre Social el Roser)
- Habitatges d'Inclusió amb suport tècnic
- Places en centres o entitats socials

JUSTIFICACIÓ SOCIAL

Exclusió residencial i exclusió social severa:

En els darrers anys l'exclusió residencial ha anat augmentant a conseqüència de diferents motius com poden ser el cost d'accés a l'habitatge, exclusió del mercat laboral... Aquestes circumstàncies han portat a persones en situació de vulnerabilitat i de risc d'exclusió a caure en situació d'exclusió social severa.

Des de la Regidoria de Benestar Social es gestionen diferents recursos per treballar per la inclusió residencial. Durant l'any 2020 s'han gestionats els següents recursos i expedients:

- 371 expedients treballats des dels Serveis Socials amb procediment judicial obert i possible desnonament.
- 13 famílies real·lotjades en pisos d'inclusió.
- 10 habitatges nous de lloguer social adjudicats per mesa d'urgència.
- 1 habitatge de protecció oficial de Borsa d'Habitatge assequible.
- 16 persones detectades dormint al carrer (aproximació).
- 70 lloguers de promocions municipals en les que s'ha fet suport.
- 138 famílies (180 persones) van ser derivades a recursos d'allotjament privat (pensions i hotels). Aquestes derivacions van suposar un total de 4.564 estades, 4.956 pernoctacions i un cost aproximat de 124.000€.

Durant l'any 2019 s'han gestionats els següents recursos i expedients:

- 359 expedients treballats des dels Serveis Socials amb procediment judicial obert i possible desnonament.
- 20 famílies real·lotjades en pisos d'inclusió.
- 8 habitatges nous de lloguer social adjudicats per mesa d'urgència.
- 4 habitatges nous de protecció oficial de Borsa d'Habitatge assequible.
- 16 persones detectades dormint al carrer (aproximació).
- 54 lloguers de promocions municipals en les que s'ha fet suport.
- 49 famílies (97 persones) van ser derivades a recursos d'allotjament privat (pensions i hotels). Aquestes derivacions van suposar un total de 672 estades, 1.512 pernoctacions i un cost aproximat de 20.000€.

En l'exclusió residencial podem diferenciar 3 dimensions que incideixen en l'estabilitat residencial de la persona i en definitiva a la seva autonomia personal i familiar:

1. disposar d'un espai per viure d'ús exclusiu per a una persona i la seva família (dimensió física).
2. disposar d'un espai de privacitat per gaudir de les relacions socials (dimensió relacional).
3. disposar d'un títol de propietat o d'un contracte d'arrendament d'aquest espai (dimensió jurídica).

L'objectiu de l'atenció social no sols és donar resposta a la dimensió física de l'exclusió social com és la de no tenir un espai per viure, sinó també donar cobertura a les necessitats de la dimensió relacional.

Les prestacions i els serveis destinats a cobrir les necessitats en allotjament d'urgència han experimentat un augment considerable en els darrers anys, que perdura en l'actualitat, i que arran de la pandèmia de la COVID-19 encara ha augmentat més.

Aquestes persones que per diferents motius (emergència social, situacions de violència masclista, sensellarisme...) es troben sense llar són derivades pels Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS) de l'Ajuntament a recursos d'allotjament privats (pensions, hotels, recursos d'entitats socials...).

En l'any 2020 es van atendre a 138 famílies i 180 persones que es van derivar a recursos d'allotjament privat de pensions i hotels. Aquestes derivacions van suposar un total de 4.564 estades i 4.956 pernотacions i un cost aproximat de 124.000€

Aquesta derivació a recursos d'allotjament privat és una solució provisional a l'espera de millorar la situació i poder trobar una alternativa estable. Sovint aquesta derivació va acompanyada d'un pla de treball per part dels EBAS.

Aquests recursos privats tenen la dificultat de fer un seguiment i pla de treball amb les persones més directe i exhaustiu. El servei residencial d'estada limitada que es crearà al Centre Social el Roser, ofereix una millora en l'atenció social a les persones i també una millora en la qualitat del servei, de l'allotjament i de l'estada.

Per aquests motius, el Centre Social el Roser, ofereix una solució a les necessitats d'allotjament temporal d'urgència i de residència temporal a persones adultes en situació d'exclusió social, oferint un espai d'acolliment de qualitat i una estabilitat social que permet desenvolupar els plans de treball amb majors garanties de suport, eficiència i atenció social.

JUSTIFICACIÓ JURÍDICA

Els municipis ostenten competències en matèria d'avaluació i informació de situacions de necessitat social i d'atenció immediata a persones en situació o risc

d'exclusió social, de conformitat amb el que disposa l'article 25.2.e) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (LRBRL), i en matèria de prestació de serveis socials i la promoció i la reinserció socials, de conformitat amb el que disposa l'article 66.3, apartat k) del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC).

D'altra banda, l'article 7 de la LRBRL consagra el principi d'autonomia local en l'exercici de les seves activitats i serveis, i l'article 246 del TRLMRLC disposa que els municipis tenen plena potestat per a la constitució i organització dels serveis de llur competència, entre els quals es compten els esmentats.

La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, al seu article 4 determina com un dels objectius essencials dels poders públics en matèria de serveis socials, atendre les necessitats derivades de la manca de recursos bàsics, detectar les necessitats personals bàsiques i les necessitats socials, així mateix, l'article 15 de la citada norma legal preveu que el sistema públic de serveis socials s'organitza en forma de xarxa per tal de treballar en coordinació i col·laboració, i amb el diàleg entre tots els actors que intervenen en el procés d'atenció a les persones.

L'article 17 de l'esmentada llei, disposa que és funció del serveis socials bàsics, per tant competència municipal, la gestió de les prestacions d'urgència social. Així mateix la Llei defineix concretament les prestacions garantides que són exigibles com a dret subjectiu d'acord amb el que estableix la Cartera de serveis socials, que han d'incloure, almenys, la necessitat d'una valoració professional prèvia i d'una prova objectiva que n'acrediti la necessitat.

A la Cartera de Serveis Socials, aprovada pel Reial Decret 142/2010, d'11 d'octubre, es defineixen els Serveis Bàsics d'Atenció Social com un conjunt organitzat i coordinat d'accions professionals, integrat per equips tècnics, que tenen per objectiu millorar el benestar social i afavorir la integració de les persones i tenen com a funcions, entre d'altres, la detecció i prevenció de situacions de risc social i exclusió així com la tramitació i seguiment de programes i prestacions que requereixin la seva intervenció.

La cartera de Serveis Socials, en el punt 1.1.3, defineix dos tipus de Serveis residencials d'estada limitada:

1.1.3.1. Servei d'acolliment residencial d'urgència.

1.1.3.2. Servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social.

L'article 31 de la 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, preveu que correspon als municipis, entre d'altres competències, la d'establir els centres i serveis corresponents a l'àmbit propi dels serveis socials bàsics, així com crear i gestionar els serveis socials necessaris, d'acord amb la Cartera de serveis social i el pla estratègic corresponent.

La necessitat d'implantar el servei al Centre Social El Roser, ve determinada també pel Pla d'Acció Municipal de Reus, a l'epígraf 1.3.03 *Donar una resposta integral a les necessitats bàsiques d'alimentació i d'allotjament temporal d'urgència*, i en concret a l'apartat 1.3.3.4 *Realitzar els tràmits per obrir el Centre Social el Roser i donar suport a l'entitat o entitats que en gestionin els serveis*.

El Decret 27/2003 d'atenció social primària, a l'annex 1.3, també estableix els Serveis residencials d'estada limitada com un servei d'atenció social primària.

Respecte el dret a l'habitatge, reconegut per l'article 26 de la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en relació a l'article 47 de la Constitució espanyola, de 31 d'octubre de 1978 (CE), i de conformitat amb el principi rector de l'article 39.1 de la CE, resulta aplicable el següent marc normatiu:

- . La Llei 18/2007 del 28 de desembre de regulació de l'accés de tota persona a un habitatge digne i adequat, estableix la competència dels ens locals en matèria d'habitatge,

- . Decret 75/2014 del 27 de maig del pla pel dret a l'habitatge.

- . La Llei 4/2016, de 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial.

- . La Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

- . Decret Llei 1/2015, de mesures extraordinàries i urgents per a la mobilització dels habitatges provinents de processos d'execució hipotecària.

- . El Decret 75/2014, de 27 de maig, del pla per al dret a l'habitatge.

Respecta a l'impacte econòmic del servei, la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic, indica en el seu article 30 que "...els ens locals, d'acord amb les competències que tenen en l'àmbit dels serveis

socials d'atenció primària, han d'incloure al pressupost de despeses anual una partida per a poder atendre adequadament les prestacions d'urgència social." També al mateix article defineix que les prestacions econòmiques d'urgència social tenen la finalitat d'atendre situacions puntuals, urgents i bàsiques, de subsistència, com l'alimentació, el vestit i l'allotjament.

Aquests serveis són prestacions garantides i, com a tals, el seu finançament ha d'estar contemplat en els pressupostos de cada exercici.

Per tot l'exposat, l'Ajuntament està plenament capacitat per a l'establiment dels servei esmentat, si bé haurà de seguir la tramitació que estableixen concretament els articles 159, 160 i concordants del Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, aprovat pel Decret 179/1995, de 13 de juny, perquè el servei es prestarà en règim de lliure concurrència.

JUSTIFICACIÓ ECONÒMICA

D'acord amb el projecte d'establiment, les despeses d'inversió i de funcionament del servei residencial d'estada limitada, ascendeixen a l'import previst de 790.677,76€ més l'IVA corresponent, d'acord amb el següent quadre resum:

	Base	IVA	TOTAL
Projecte bàsic i executiu modificat	412.528,14€	86.630,91€	499.159,05€
Subministrament mobiliari	27.176,89€	5.707,15€	32.884,04€
Equipament complementari	7.340,00€	1.541,40€	8.881,40€
Funcionament del servei	252.979,55€	18.082,92€	271.062,47€
Inversió funcionament del servei	4.307,20€	904,51€	5.211,71€
Personal propi ajuntament	86.345,76€	0€	86.345,76€
TOTAL	790.677,54€	112.866,89€	903.544,43€

JUSTIFICACIÓ ORGANITZATIVA

L'objecte de la present memòria d'implantació és el servei residencial d'estada limitada (servei d'acolliment residencial d'urgència i servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social).

El servei a establir és, en principi, susceptible de ser prestat mitjançant qualsevol de les formes de gestió previstes legalment, atès el que disposa l'article 249 del TRLMRLC, no obstant, inicialment es preveu la seva licitació, d'acord amb la normativa de contractes del sector públic.

Totes les persones usuàries dels 2 serveis residencials d'estada limitada han d'estar prescrites per professionals dels Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS) dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Reus. La prescripció als serveis han de complir els criteris i barems fixats per Serveis Socials de l'Ajuntament.

El Centre Social disposarà de servei de dutxes i bugaderia per a la persones usuàries del servei residencial d'estada limitada. Aprofitant l'existència d'aquestes instal·lacions i serveis, també es disposarà de serveis de bugaderia i dutxes per persones no usuàries que ho necessitin.

L'accés a aquest servei també serà prescrit per professionals de l'EBAS dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Reus.

La creació del servei residencial d'estada limitada permet crear un servei amb millor coordinació amb al resta de serveis d'allotjament de la ciutat i que permeti resoldre de forma més eficient les problemàtiques derivades de l'exclusió residencial. El SEREL esdevé una solució temporal i de resposta ràpida per resoldre les situació d'urgència i exclusió residencial, i a la vegada desenvolupar un pla de treball personalitzat que ajudi a trobar solucions a la situació d'exclusió residencial.

El SEREL del Centre Social el Roser servirà per coordinar els teixit de serveis, agents i entitats d'inclusió, tant públics com privats, especialitzats en l'exclusió residencial del territori.

Des del punt de vista organitzatiu, la gestió del Servei Residencials d'Estada Limitada dependrà de l'empresa adjudicatària del contracte de servei. L'Ajuntament assumirà les tasques de Coordinació del Servei Residencial d'Estada Limitada.

Coordinador Centre Social el Roser

Cap de Servei de Serveis Socials

Albert Farré Bravo

Àngels Granados Serrano